

Kedves Kertbarátnők, tisztelt Kertbarátok!

2022. évi 9. szőlős felhívás

Alig hajtott ki a szőlő, de már írnom kell a szőlő lisztharmatáról. Korainak tűnik, mert sokan csak fürtfertőző gombának tartják, csak a nyár közepén figyelnek fel a tüneteire, a kirepedt „sérves” bogyókra.

„**A szőlőn a lisztharmattal mindig számolnunk kell és a saját fertőzésünkért mi vagyunk a felelősek.**” Egy konferencián hallottam ezeket a súlyos kijelentéseket. Sajnos igazak! Az utóbbi évek időjárása ugyanis valamilyen mértékben mindig megfelelő a terjedéséhez. A kevés esővel, hajnali párával társuló magas hőmérséklet már minden évben jellemző az időjárásunkra és ez ideális környezet a lisztharmat fejlődéséhez. (Pl. a kánikulai napot követő csillagfényes éjszaka után általában számíthatunk a harmatra, a fertőzésre.)

A tüneteit jól ismerjük. A zöld növényi részeken, a felületüket behálózó gombafonalakból és a rajtuk képződő spórákból (konídiumokból) álló fehéres-szürke bevonat képződik a virágzaton, a fiatal fürtökön, a hajtásokon és a leveleken is. Tehát mindig a növény felszínén marad a gomba, csak szívókaacsokkal kapaszkodik a levél bőrszövetébe. A gombaháló szorításában torzulnak a levelek, kirepednek a duzzadni akaró szőlőszemek, ideális táptalajt biztosítva pl. a szürkepenészeknek, a darazsaknak, a muslincáknak. [Fotóért kattintsanak ide.](#)

Két áttelelési formája van. A gombafonalai a rügypikkelyek alatt is megbújhatnak, innen lisztharmatosan, „zászlós hajtással” fakad a szőlő. Manapság azonban főleg azokkal az apró göbökkel (ivaros áttelelő képletekkel) telel, át melyek a nyár végén alakulnak ki a leveleken. Az őszi esőkkel lemosódnak a kordonkarra, táمبرendezésre, tavasszal innen pattannak ki az első fertőzést beindító ivaros spórák. Ezek az ivaros spórák nehezek, nem szállnak messzire a széllel, nem a szomszédból jönnek, tényleg a mi növényünkön nevelődtek. A súlyuk miatt, éppen, hogy csak eljutnak a kordonkarokhoz és a talajhoz legközelebbi kis levélkékhez. Most ezeken találjuk meg az első tüneteket. A sárguló áttetsző foltocska, megjelenése után rövidesen torzulni kezd a levél, a fonákon pedig megjelennek a gomba jellegzetes apró fehér-szürke telepei, melyek ontják a nyári spórák (konídiumok) milliárdjait. Ekkor már egyértelmű a fertőzés, nagyon nehéz lesz blokkolni a továbbterjedését. **A cél az, hogy ne történjen meg a fertőzés, a berepülő gombaspóra már gombaölő szerrel lepermetezett növényvel találkozzon. Ezt hívják megelőző (preventív) védelemnek.** Az ültetvényekben úgy biztosítják ezt a folyamatos védettséget, hogy szinte mindegyik permetlébe adagolnak lisztharmat ellen pl. ként. Ez az „alaplé”, amit persze még kombinálhatnak más szerekkel is.

Jelenleg a kontakt kénes gombaölőké a főszerep. A kén jelentőségét jól mutatja, hogy a világon, a legnagyobb mennyiségben eladott növényvédő szer ma is. Bármelyiket választhatják, pl. Thiovit Jet, Cosavet DF Edge, Microthiol Speciál, Eurokén 2000 80 WG, Kumulus S, Pol-Sulphur 800 SC, Sulfolac 80 WG, Treff 80 WG. stb. stb. Virágzásig ismételtelhetünk velük. Ha nem kezdik el a védekezést most, akkor a virágzásig felszaporodhat és már a virágzásban „leszüretelheti” a termést. A felületen élő gombákat, rovarokat kiszáritják a narancsolaj tartalmú készítmények pl. az Oroganic, a Wetcit vagy a börtartalmú Prev B-2, stb. Ezekkel is próbálkozhatnak. **Fürtmegnyúlásnál majd indíthatják a felszívódó (szisztémikus) blokkot, azaz 2-4 alkalommal, egymást követően permetezhetnek a felszívódó szerekkel.** Ilyen pl. a Topas 100 EC, a Cabrio Top, a Dynali, a Vivando és a Cyflamid, stb. (A Quadrist inkább csak szürkepenészeire ajánlom.)

Az a kertész, aki biztosra akar menni, a kén mellett, kombinációban már korábban is bevetheti a felsorolt felszívódó gombaölőket. Így járhat el az, aki ritkán jut ki a kertjébe és az esők után nem tud rögtön a kontakt kénnel ismételni vagy olyan érzékeny fajtákat telepített (pl. Kékfrankos, Potugieser, Leányka, Rizlingszilváni, Kadarka, Olaszrizling, Chardonnay, stb.) melyeknél biztosan számíthat a gombára, illetve ha a közvetlen szomszédjában fertőzött növények vannak. A kertész helyismeretét és tapasztalatát semmi sem pótolhatja!

A gomba további terjedése a helyi időjárás függvénye és ez szabja meg a permetezések gyakoriságát is. Ebben csak a szőlősgazda tud dönteni. A felszívódó blokk után újra elő lehet venni a kéntartalmú szereket. A fejlettebb bogyókat már nem tudja megtámadni a lisztharmat, de mindvégig követni kell a gombát, mert a szakkönyvek szerint már 5%-os fürtfertőzésnél is égerízű lesz a bor. (A macskámnak lehet, hogy ízlene...)

Budapest, 2022. május 1.

Jó egészséget, jó kertészkedést:

Zsigó György, NMNK

A Hermes ÁFÉSZ üzleteiben a felhívásokban megemlített növényvédő szereket is megvásárolhatják és növényvédelmi szaktanácsot is kaphatnak!

www.hermesafesz.hu